

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЗАХОДУ

COMPARATIVE ANALYSIS OF TAX POLICY IN UKRAINE AND WESTERN COUNTRIES

Хачатурян В.Х., викладач кафедри теорії права,
міжнародного права та приватного права

Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»

У цьому аналізі розглядаються податкові системи трьох країн – України, Німеччини та Великої Британії. Україна, як країна з історичним походженням під впливом Радянського Союзу, стикається з різними перешкодами у сфері оподаткування. Дослідження наголошує на необхідності гнучкої податкової політики, яка може ефективно подолати поточні економічні труднощі та ризики. Підвищення ефективності податкової системи України може бути досягнуто шляхом створення ефективного податкового адміністрування та реалізації прозорої національної податкової стратегії.

Для підтримки якості державних послуг і збереження різних рівнів управління в Німеччині використовується складна система оподаткування та бюджетування. Дослідження підкреслює прогресивний характер німецької податкової системи, яка враховує як рівень доходу, так і сімейний стан осіб. Крім того, дослідження наголошує на важливості постійного вдосконалення податкової системи для сприяння сталому економічному зростанню, підкреслюючи її роль в ефективному управлінні фінансовими ресурсами.

Податкова система Сполученого Королівства, яка характеризується своєю багатою історією та прогресивним підходом, демонструє помітний ступінь централізації та фіскальної організації. Він служить яскравою ілюстрацією успішного впровадження різних форм оподаткування, включаючи прямі податки на прибуток, непрямі податки, місцеві податки, податки на підприємницьку діяльність і додаткові збори. Метою реформ у цій сфері є залучення іноземних інвестицій та підвищення конкурентоспроможності країни.

Неможливо переоцінити важливість адаптивності та ефективності податкової політики, коли йдеться про вирішення економічних викликів і вимог суспільства. Чітко визначена державна податкова стратегія, яка зосереджена на максимізації складу податкових надходжень і гарантії прозорості та ефективності податкового адміністрування, може відіграти вирішальну роль у сприянні сталому економічному розвитку та соціальному прогресу націй.

Застосовуючи цей підхід, країни можуть досягти фіскальної рівноваги, розширити можливості працевлаштування та створити сприятливе середовище для інвестицій, що зрештою призведе до всебічного зростання та процвітання.

Ключові слова: податкова система, оподаткування, соціальне страхування, бюджетна політика, економічний розвиток, ПДВ.

This analysis looks at the tax systems of three countries – Ukraine, Germany and the United Kingdom. Ukraine, as a country with a historical background under the influence of the Soviet Union, faces various obstacles in the field of taxation. The study emphasises the need for a flexible tax policy that can effectively address the current economic difficulties and risks. Improving the efficiency of Ukraine's tax system can be achieved by establishing an effective tax administration and implementing a transparent national tax strategy.

Germany uses a complex system of taxation and budgeting to maintain the quality of public services and preserve different levels of government. The study highlights the progressive nature of the German tax system, which takes into account both income and marital status. In addition, the study emphasises the importance of continuous improvement of the tax system to promote sustainable economic growth, highlighting its role in the efficient management of financial resources.

The United Kingdom tax system, characterised by its rich history and progressive approach, exhibits a notable degree of centralisation and fiscal organisation. It serves as a vivid illustration of the successful implementation of various forms of taxation, including direct income taxes, indirect taxes, local taxes, business taxes and additional charges. The aim of reforms in this area is to attract foreign investment and increase the country's competitiveness.

It is impossible to overestimate the importance of adaptability and efficiency of tax policy when it comes to addressing economic challenges and demands of society. A well-defined national tax strategy that focuses on maximising the composition of tax revenues and ensuring transparency and efficiency in tax administration can play a crucial role in promoting sustainable economic development and social progress.

By adopting this approach, countries can achieve fiscal balance, expand employment opportunities and create a favourable environment for investment, ultimately leading to inclusive growth and prosperity.

Key words: tax system, taxation, social insurance, budget policy, economic development, VAT.

У сучасному економічному ландшафті необхідно постійно оцінювати та переглядати податкову політику в усьому світі. З огляду на глобалізацію та економічну конкуренцію на передньому краї, уряди змушені регулярно перевіряти ефективність своїх податкових систем для підтримки економічної стабільності та соціальної справедливості. У цьому контексті проведення порівняльного аналізу податкової політики має велике значення, оскільки це дає нам змогу визначити сильні та слабкі сторони податкових систем різних країн.

Забезпечення створення ефективної системи оподаткування є надзвичайно важливим для регулювання економічних операцій на національному рівні. Вміле адміністрування податкових процедур у сучасних ринкових умовах сприяє ефективній діяльності та перспективному розвитку суб'єктів підприємницької діяльності, формує самовпевненість та фінансову автономність.

В Україні податки та збори поділяються на дві групи: загальнодержавні та місцеві. До основних загальнодержавних податків і зборів в Україні належать:

Податок на прибуток включає як податок на прибуток підприємств, так і податок на доходи фізичних осіб, причому перший розраховується як 18% оподаткованого

доходу, який визначається як різниця між доходом і витратами. Ця стандартна ставка застосовується до всіх корпоративних платників податку, хоча певні види діяльності можуть підлягати іншим ставкам.

Стандартна ставка податку на доходи фізичних осіб в Україні становить 18%, і в першу чергу вона стосується доходів фізичних осіб та військової служби.

Єдиний соціальний внесок охоплює різні види доходів, зокрема заробітну плату, доплати та винагороди, отримані за трудовими відносинами та цивільноправовими договорами, а також вигрші від державних чи приватних лотерей.

Ставка податку на додану вартість (ПДВ), що має важливе значення, становить 20%. Крім того, існує кілька інших місцевих податків і зборів, які мають певний рівень значущості, зокрема:

Система оподаткування в Україні включає різні види податків, такі як податок на нерухоме майно, єдиний податок, збір за паркування, туристичний збір. Податок на нерухоме майно сплачують як фізичні, так і юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової чи нежитлової нерухомості. Іншим податком є податок на репатріацію, який застосовується до компаній-нерезидентів, які отримують прибуток в Україні.

Цей податок, також відомий як податок на джерело доходу, стягується за загальною ставкою 15%. Дохід, який оподатковується цим податком, включає дивіденди, роялті, транспортні збори, дохід від проєктування, лізингу та найму, прибуток від продажу нерухомості, цінних паперів і корпоративних прав, а також дохід від спільної діяльності та діяльності, пов'язаної з розвагами.

В Україні існує податок, відомий як акцизний збір, який стягується з окремих товарів, які імпортуються або виробляються в країні. До таких товарів належать спирт етиловий, алкогольні напої, пиво, тютюн і тютюнові вироби, автомобілі, кузови автомобілів, мотоцикли, електроенергія, скраплений газ, бензин, дизельне паливо та інші види палива.

Іншим податком, який існує, є податок на землю, який охоплює як прямий земельний податок, так і орендну плату, що сплачується за користування земельними ділянками, що перебувають у державній або муніципальній власності.

Транспортним податком сплачуються як фізичні, так і юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками зареєстрованих в Україні легкових автомобілів, вік яких не перевищує п'яти років і середньоринкова вартість яких перевищує 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового року. Станом на 2024 рік ця сума еквівалентна 2 662 500 гривень.

Приватні підприємці та юридичні особи мають можливість обрати спрощену систему оподаткування за такими категоріями:

1) 1 група – фізичні особи-підприємці (ФОП), які здійснюють діяльність з роздрібною торгівлею на ринках та/або надання побутових послуг населенню. Їх річний дохід не повинен перевищувати 300 тис. грн, вони не повинні мати найманих осіб.

2) 2 група – ФОП, які здійснюють діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам податків фізичним особам або населенню. Вони також можуть займатися виробництвом/продажем товарів та ресторанным бізнесом. Щоб отримати кваліфікацію, вони повинні відповідати таким критеріям протягом календарного року:

- мати штат не більше 10 осіб,
- дохід не більше 1 500 000 грн.

3) 3 група – ФОП без обмежень щодо кількості найманих осіб і річний дохід не перевищує 5 000 000 грн.

4) 4 група – ФОП, що здійснюють свою діяльність виключно в межах зареєстрованого фермерського господарства відповідно до Закону України «Про фермерське господарство» [3], має дотримуватись таких критеріїв:

– займатися виключно вирощуванням, відгодівлею, збиранням, виловом, перероблюванням, та реалізація сільськогосподарської продукції власного вирощування або відгодівлі;

– провадити господарську діяльність (крім поставання) за визначеною податковою адресою; утримуватися від наймання працівників;

– обмежити членство у своїх ФГ лише найближчими родичами, визначеними частиною другою статті 3 Сімейного кодексу України [4].

Члени ФГ мають у власності та/або користуванні землі сільськогосподарського та/або водного фонду площею від 2 до 20 га [5].

Процеси глобалізації посилюють вразливість фінансових систем у різних країнах. Кожна система має свій унікальний підхід до подолання економічних проблем і сприяння зростанню. Досвід Німеччини заслуговує особливої уваги, оскільки її фінансова та економічна політика позиціює її як світового економічного лідера.

У Німеччині основним органом, відповідальним за нагляд за державними фінансами, є Федеральна аудиторська палата. Міністерство фінансів готує звіти про виконання бюджету, які потім подаються на розгляд парламенту та Рахунковій палаті. Після оцінки Рахункової палати закон про виконання бюджету затверджується парламентом.

Бюджетна система в Німеччині охоплює різні компоненти, такі як федеральний бюджет, спеціалізовані державні фонди, бюджети 16 федеральних земель (включаючи п'ять земель Східної Німеччини) і понад 10 000 місцевих громад. Примітним аспектом німецької бюджетної системи є наявність тривірневої системи міжбюджетного вирівнювання.

Для досягнення вирівнювання доходів першим методом використовується розподіл ПДВ між бюджетами федеральних земель. Це передбачає виділення 25% частки ПДВ, що надходить з державних бюджетів, на всі держави. Друга форма міжбюджетного вирівнювання відбувається шляхом перерозподілу бюджетних ресурсів між бюджетами штатів без будь-якої участі федерального уряду.

У Федеративній Республіці Німеччина регіони отримують фінансову підтримку різними способами, включаючи прямі федеральні гранти. Податкова система в Німеччині охоплює як прямі, так і непрямі податки, основними платниками яких є робітники та службовці. На ці групи припадає понад 70% податкових надходжень країни. Слід зазначити, що податкова система також включає внески на соціальне страхування та місцеві податки як важливі компоненти.

У Німеччині основні форми оподаткування охоплюють такі категорії. По-перше, податок на доходи фізичних осіб є значимим внеском до державного бюджету. Збір цього податку базується на прогресивній системі, ставки якої зростають відповідно до доходів фізичних осіб. Загальний податковий тягар може варіюватися від 0% для осіб з нижніми доходами до приблизно 45% для осіб з вищими доходами.

У Німеччині підприємства обкладаються податком на прибуток компаній за ставкою 15% від прибутку, а також обов'язковим церковним податком приблизно 9%. У сукупності ці ставки становлять приблизно 24%. Варто зазначити, що існують обмеження щодо розподілу прибутку власникам компаній, що впливає на їх податкові зобов'язання.

У Німеччині діє багатоставкова система податку на додану вартість (ПДВ), із загальною ставкою ПДВ 19% і зниженою ставкою 7%. Знижена ставка поширюється на харчові продукти, окремі книги та журнали, а також на певні послуги.

Податок на нерухоме майно, яким сплачуються фізичні особи, які є власниками земельних ділянок і будинків, регулюється місцевими органами влади та може змінюватися залежно від регіону.

У Німеччині існує податок на спадщину та дарування, який стягується, коли майно передається у спадщину або як подарунок. Ставки податку визначаються на основі вартості подарунка або спадщини та ступеня спорідненості між залученими сторонами.

У Німеччині власники автомобілів зобов'язані сплачувати автомобільний податок, який визначається типом автомобіля, місткістю та викидами CO₂.

Після возз'єднання Німеччини був запроваджений додатковий податок, відомий як податок на фінансову допомогу, щоб фінансувати зусилля з відновлення нових об'єднаних федеральних земель. Станом на 2021 рік цей податок скасовано для більшості громадян, хоча він все ще поширюється на фізичних осіб із високим податковим навантаженням.

Податок на прибуток стосується доходів, отриманих від інвестицій, включаючи дивіденди та відсотки. Він стягується за ставкою 25%, а церковні організації також є об'єктами обов'язкового податку.

Податок на нерухоме майно, який справляється при купівлі нерухомості [6, с. 96].

Податкова політика в Німеччині спрямована на сприяння економічному розвитку та сприяння динаміці ринку. Щоб досягти цього, було впроваджено різні заходи, такі як звільнення від оподаткування виробництва товарів шляхом інвестицій, зниження ставок прогресивного оподаткування, зниження корпоративних податків, коригування

податкової структури та одночасне зниження податків на прибуток і прибуток, разом зі збільшенням податку на споживання та податку на додану вартість.

У Німеччині використовується прогресивна податкова система, яка означає, що визначення податкових категорій залежить від соціального статусу та рівня доходу платників податків. Ці податкові категорії, яких є шість, визначають величину податкового зобов'язання, що покладається на фізичних осіб.

У Німеччині основним фактором, що визначає, до якої категорії оподаткування відносяться особи, є їхній сімейний стан. Усі платники податків зобов'язані повідомляти податкову інспекцію про будь-які життєві події, які потенційно можуть змінити їхню категорію оподаткування, включаючи шлюб, розлучення або народження дітей у їхній сім'ї.

У Німеччині класи оподаткування поділяються на такі категорії: Початкова категорія охоплює неодружених, цивільних, розлучених, овдовілих або одружених з нерезидентом Німеччини чи особою, яка проживає за межами ЄС. До цієї категорії також відносяться особи, які проживають самі.

Допомога надається самотнім батькам, які самостійно виховують дітей другої категорії.

До третьої категорії належать платники податків, які отримують значно вищі доходи, ніж їхні чоловіки чи партнери. Ця категорія також охоплює вдів і вдівців, якщо їхній чоловік помер протягом останнього року.

Четверта категорія призначена для пар, які перебувають у шлюбі, мають однакові доходи та отримують доходи в Німеччині.

До п'ятої категорії входять особи, які заробляють значно менше, ніж їхні дружини та платники податків, які перебувають у шлюбі з особами третьої податкової категорії.

Шоста категорія призначена для осіб, які заробляють гроші в кількох роботодавців або займаються кількома професіями.

Одним із захопливих аспектів податкової системи Німеччини є унікальний податок на дощ, який, по суті, є збором, що стягується з опадів. Цей податок збирається як компонент комунальних послуг і спрямовується на утримання каналізаційних систем, відповідальних за ефективне управління дренажем дощової води.

Податком обкладаються території, непроникні для води, включаючи дахи, під'їзди, асфальтовані майданчики, паркувальні місця та під'їзди до гаражів. Проте, якщо вода може поглинатися ґрунтом або газоном, податок не стягується. Платниками цього податку є фізичні та юридичні особи, які є власниками нерухомого майна та земельних ділянок.

Використовуючи аерофотографування, муніципалітет визначає ці виділені території та передає їх власникам нерухомості для отримання згоди. Цей податок включено в рахунок комунальних послуг. Якщо окремі особи бажають уникнути сплати податку на дощ, вони мають можливість організувати власний збір дощової води на своїй території. Цього можна досягти, встановивши спеціальні резервуари для води або створивши канали для перенаправлення стоку [7].

У сучасній податковій системі Сполученого Королівства існує три основні категорії податків, кожна з яких охоплює різні види податків. Перша група складається з прямих прибуткових податків, включаючи податок на прибуток, податок на приріст капіталу та податок на спадщину. Другу групу складають непрямі податки, такі як податок на додану вартість, акцизний збір і гербовий збір. Нарешті, третя група включає місцеві податки, такі як податок на нерухомість та інші [8, с. 107].

На економіку країни, особливо на діяльність компаній і підприємців, великий вплив має податкова система, яка включає податки на підприємницьку діяльність та різні інші податки. У добре налагодженому ринковому середовищі податкова система відіграє вирішальну роль у регулюванні економічної та соціальної діяльності в державі.

Це визначальний фактор, який суттєво впливає на загальний економічний ландшафт. Ефективність його функціонування залежить від багатьох важливих елементів, серед яких, перш за все, економічні обставини, розподіл політичної влади, ступінь податкової грамотності та досягнення в економічних знаннях.

Щоб оцінити ефективність податкових систем, можна розглянути загальні показники, такі як досягнення балансу між заохоченням економічного зростання та забезпеченням справедливості оподаткування, а також ступінь перерозподілу валового внутрішнього продукту (ВВП) через податки. Показником ролі та місця податкової системи в державному економічному регулюванні є частка податків у ВВП.

Прямі податки, які в середньому становлять 15% ВВП до бюджету Великобританії, формують найбільшу частину доходу. Слідом за прямими податками йдуть непрямі податки, на частку яких у державному бюджеті припадає в середньому 12,5% ВВП.

Найменшу питому вагу займають податки на соціальне страхування, які становлять у середньому 6,4% ВВП державного бюджету. Слід зазначити, що ПДВ займає панівну роль серед непрямих податків, становлячи 6,5% ВВП. Натомість серед прямих податків переважають податки на доходи фізичних осіб, які в середньому становлять 10,7% ВВП. Відносно низький рівень соціального захисту служить каталізатором зростання підприємництва, постійно розширюючи базу для прямого оподаткування доходів.

Розвинений фондовий ринок у Великій Британії забезпечує значну суму доходу через прямі податки, зокрема від дивідендів, які підлягають оподаткуванню. У 2015 році прямі податки зіграли помітну роль у бюджеті Великобританії, склавши 16,4% ВВП. Непрямі податки становили 13% ВВП у державному бюджеті, тоді як внески на соціальне страхування становили 6,2% ВВП у державному бюджеті.

У Великій Британії основний і найбільш значний потік доходів – це податок на доходи фізичних осіб. У 2015 році цей податок склав 10,3% ВВП країни, поповнюючи державний бюджет. Спочатку запроваджений у 1799 році як тимчасове рішення для фінансування військових заходів під час конфлікту з Наполеоном, пізніше він був створений як постійний у 1842 році.

У Сполученому Королівстві близько 30,6 мільйона осіб наразі сплачують податок на доходи фізичних осіб. Цей податок охоплює різні джерела основного доходу, такі як заробітна плата, прибутки від індивідуальних і некорпоративних бізнес-починків, допомога по безробіттю, пенсії, прибуток, доходи, отримані від нерухомості, відсотки, отримані від банків і будівельних товариств, і дивіденди, отримані від акцій.

На відміну від інших європейських країн, Велика Британія використовує шедулярну систему податків, яка включає класифікацію доходів на різні групи (шедули), на основі джерела доходу. Кожен розклад має унікальний механізм оподаткування. Ці розклади, названі в алфавітному порядку, складаються з 5 груп: А, С, D, E і F.

1. Дохід формується через володіння майном, включаючи дохід від землі, будівель, споруд та дохід від оренди квартир.

2. Дохід, отриманий від використання лісових масивів для комерційної діяльності.

3. Дохід, отриманий від інвестицій у державні цінні папери.

4. Дохід, отриманий від комерційної діяльності:

– Дохід, отриманий від господарських операцій.

– Заробіток, отриманий від приватної професійної діяльності.

– Отримання оподатковуваних відсотків та аліментів.

– Дохід, отриманий від цінних паперів, що зберігаються за кордоном і не ввійшли в шедулу.

– Доходи, отримані від власності, що знаходиться за кордоном.

– Усі інші форми доходів.

5. Е. Заробітна плата, пенсія, допомога та інші форми трудового заробітку.

6. Ф. Дивіденди та різні форми виплат компанії [9, с. 17].

Поділ фізичних осіб на групи з різними доходами дає кілька переваг, оскільки дає змогу розрахувати кількість платників податків у кожній групі. Зараз ставки ПДФО коливаються від 10% до 50%. Податком на корпорації стягується міжнародний прибуток британських компаній, а також державних корпорацій і інкорпорованих асоціацій.

Однак компанії, які не є резидентами Великої Британії, сплачують податок на корпорації лише на прибуток, отриманий від їх діяльності в країні. Процес розрахунків за податками відбувається за процедурою «сплати та подай», яка вимагає від компаній сплатити податки протягом 9 місяців після закінчення розрахункового періоду та подати звіт через три місяці [10, с. 105].

Податок на додану вартість (ПДВ) є третім за величиною джерелом доходів уряду, який був запроваджений у 1973 році як умова для вступу Великої Британії в ЄС. За час свого впровадження ставка ПДВ неодноразово змінювалася, як збільшувалася, так і знижувалася. Зараз існують різні ставки податку на додану вартість (ПДВ), які залежать від конкретних товарів або послуг, що пропонуються [11, с. 127]. Ці ставки включають: стандартну ставку 20%, знижену ставку 5% і нульову ставку 0%.

Крім того, є певні товари та послуги, які звільнені від оподаткування, а тому не підлягають оподаткуванню ПДВ. У цих випадках компаніям не дозволяється вимагати відшкодування податку, сплаченого на проміжні товари.

У Сполученому Королівстві акцизи накладаються на основні товари, включаючи пиво, вино, спиртні напої, тютюн і паливо. Ці продукти обкладаються єдиною ставкою за пінту або пачку, при цьому тютюнові вироби також стягують додатковий адвалорний податок, еквівалентний 24% від загальної роздрібною ціни продукту. Ставки акцизів щорічно коригуються з урахуванням інфляції [12, с. 37].

У Сполученому Королівстві запроваджено обов'язкову державну програму соціального страхування, яка спочатку охоплювала забезпечення на випадок хвороби та безробіття, а згодом була розширена, включивши пенсії за вислугу років та додаткові виплати. Національна система страхування була створена шляхом прийняття Закону про страхування в 1911 році та зазнала подальшого розвитку під час перебування на посаді адміністрації Клементя Еттли в 1946 році.

Система загальнообов'язкового державного соціального страхування вимагає сплати внесків на національне страхування (НСС) до Фонду національного страхування. Ці внески роблять наймані працівники, роботодавці та самозайняті особи. Крім того, особи мають можливість робити добровільні внески, щоб усунути будь-які прогалини в їхній історії внесків. Однак важливо зазначити, що лише 21% цих коштів спрямовується на державні медичні послуги, а решта використовується для фінансування програм соціальної допомоги.

З фінансового погляду країна поділена на 15 окремих податкових округів, кожен з яких контролюється 600 дільницями та 135 центрами збору податків. Ключовими особами податкової системи є збирачі податків та податкові інспектори, які підзвітні районним контролерам. Основним обов'язком стягувачів є забезпечення справляння податків, що включає заходи примусового стягнення, а контролерами – перевірка правильності виконання податкових зобов'язань.

Парламентські структури відіграють певну роль у процесі оподаткування, дозволяючи представникам громадськості брати активну участь. У британській податковій системі платники податків є не пасивними суб'єктами, а активними партнерами податкових органів. Цей порядок відображає принципи справедливого суспільства та верховенства права, заслуговуючи на захоплення та наслідування.

Отже, підсумовуючи вище сказане, можна зробити висновок, що в сучасних умовах податкова політика має бути адаптивною та оперативною реагувати на економічні виклики та загрози. Для цього основний акцент податкової політики має бути зосереджений на зниженні податкового навантаження та оптимізації структури податкових надходжень.

Податкова система і бюджетна політика в Німеччині демонструють скрупульозний підхід і складну структуру. Країна запроваджує різні податкові категорії, які враховують як сімейний стан, так і рівень доходу, що є прикладом прогресивного характеру системи оподаткування, яка пристосовує податкові ставки до фінансових можливостей громадян.

Для підтримки різних рівнів управління та підтримки якості державних послуг у Німеччині використовується складна система оподаткування та бюджетування, яка постійно вдосконалюється для сприяння сталому економічному зростанню в країні.

Податкова система Сполученого Королівства відома своєю давньою історією та передовим характером, що робить її однією з найбільш усталених систем у світі. Слід зазначити, що прями податки займають помітне місце, переважаючи над непрямими податками, тоді як система соціального страхування залишається відносно неактивною, головним чином слугуючи для цілей фінансування програм соціальної допомоги.

Унікальні характеристики британської податкової системи, зокрема її централізація у фінансовій структурі, відіграють значну роль у спостережуваному високому рівні. Останні реформи британської податкової системи були спрямовані на залучення іноземних інвестицій та підвищення конкурентоспроможності країни з погляду інвестицій.

Впроваджуючи успішні практики Великої Британії, інші країни можуть прийняти нову, стійку та ефективну систему оподаткування, яка поєднує передові методи та позитивні елементи іноземних податкових систем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Система оподаткування в Україні та податкове законодавство. URL: <https://cutt.ly/Ew9Q7QIt>
2. Транспортний податок у 2024 році: хто та скільки повинен сплатити. URL: <https://cutt.ly/Zw9Q7CT1>
3. Закон України «Про фермерське господарство». URL: <https://cutt.ly/3w9Q5pRb>
4. Сімейний кодекс України. URL: <https://cutt.ly/Kw9Q5T5G>
5. Як вибрати систему оподаткування ФОП? URL: <https://cutt.ly/2w9Q5HkR>
6. Мельник Я. О. Особливості фінансової системи Федеративної Республіки Німеччини. *Студентський вісник НУВГП* : зб. наук. праць. 2020. Вип. 2(14). С. 95–96.
7. Куровцева Н. "Податки в Німеччині". URL: <https://cutt.ly/vw9Q60iI>
8. Прокопчук О.Т. Специфіка податкових систем країн світу та України. *Молодіжний економічний дайджест: наук. електронний журнал*. 2015. № 2–3 (5–6). С. 93–100.
9. Browne J., Roantree B. Office for Budget Responsibility of the UK. *Economic and Fiscal Outlook*. Norwich: TSO, 2014, no. March, pp. 127–135.
10. Боровик П.М. Вдосконалення сучасних механізмів справляння вітчизняних місцевих податків. *Вісник Київського інституту бізнесу і технологій*. 2015. № 1 (26). С. 19–25.
11. Adam S., Browne J. A survey of the UK tax system. Institute for Fiscal Studies: London, UK. 2006. URL: https://www.researchgate.net/publication/46431914_A_survey_of_the_UK_tax_system
12. Кузнецов О. В. Особливості сучасної британської податкової системи. *Фінанси України*. 2010. № 4. С. 102–113.